

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorია

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXXV. Caedes populi Romani jussu Maxentii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

τὸν ἄνδρα τὸν αὐτῆς ἔγνω δέξας ἕνεκα λα-
 οῦσας αὐτὴν, ἀπάγειν κελεύσας. βραχυ-
 ὡσπαραίτησα μὲν χερόν, ὡς ἀντὶ τῶμα-
 ὅς τὸν σιωπῆσι ἀειδαίλοιο κόσμον, εἰσεῖον
 ἐπιτῆτα μείζην μονωθεῖσα, ξίφος τῶ σέρενε
 πῆγναι. θανῶσα τε ἀδαχεῖμα, τὸν μὲν νε-
 κρον τοῖς παραγωγοῖς καταλείπει. ἔργοις δὲ
 ἀπάσης γελωτοτέρης Φωνῆς, ὅτι μόνον χεῖ-
 μα ἀπῆλθόν τε κ' ἀνώλεθρον, ἢ βοωμένη ἀδα-
 χεῖται τοῖς σωφροσυνῆ πύφυκεν, εἰς πάντα
 ἀνθρώπους, τὰς τε νῦν ὄντας κ' τὰς μετέπειτα
 γνηθρῶδες ἔξεφηνεν. αὐτὴ μὲν οὖν τοιαύτη
 πὶς ὤφθη.

A & virum suum metu adactum permisit
 se illi ut se prehensam abducerent (erat
 autem mulier Christiana) breve tem-
 poris spatium concedi sibi flagitavit ad
 corpus solemnem cultu exornandum. Et
 cubiculum ingressa, solam se relictam
 videns gladium pectori immerfit; sta-
 timq; exanimata, cadaver quidem per-
 ductoribus reliquit. Ipsi vero factis que
 omni voce clarius resonant, cunctis qui
 nunc sunt & qui posthac erunt mortali-
 bus declaravit, pudicitiam penes solos
 Christianos invictam atq; inexpugna-
 bilem, nec morti obnoxiam esse. Atque
 hæc quidem ita se gessit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ΄.

Απαίρεσις δήμου Ρωμαίων ὑπὸ Μαξεντίου.

Τὸν δὲ τοιαύτοις ἐπιτολμαῖσι πάντες
 ὑπεπήχότες δήμοι κ' ἀρχόντες, ἐνδοξοί
 τε κ' ἀδόξοι, δεινῆ κατεστύχοντο τυραννίδι, καὶ
 εἰδ' ἡρεμνῶν καὶ τὴν πικρὴν φερόντων δε-
 λείων, ἀπαλλαγῆ πὶς ὁμῶς ἢν τῆς τῶ τυράννου
 φωνῆς ἀμότηθ'. ἐπὶ σμικρὰ γένη δὴ ποτὲ
 παρῆσται, τὸν δὲ μόνον εἰς φόνον τοῖς ἀμφ'
 αὐτὸν δορυφόροις ἔξεδίδε' καὶ ἐκτείνετο μν-
 εῖα πῆλθῆ τῶ δήμου Ρωμαίων ἐπ' αὐτῶ μέσση
 τῶ ἀσείως, ἔσχυθῶν ἢ βαρβάρων, ἀλλ' αὐτῶν
 τῶ οἰκείων δόρασι κ' πανοπλίαις, συκληπικῶν
 γυμνῶ φόνθ' ὅσος δὲ ἐπιβεβλήν ἐνεργεῖτο τῆς
 ἐκείνης ἀεισεύας, εἰδ' ἔξαεθρῆσασθ' ἰδωα-
 τῶν. ἄλλοτε ἄλλαις πεπλασμέναις αἰτίαις
 μυρίων ἀναίρεμένων.

CAPUT XXXV.

Cades populis Romani jussu Maxentii.

U^m igitur ad ejusmodi facinora
 cum omni audacia prorumpentem
 cuncti reformidantes, tam plebei quam
 Magistratus, tam nobiles quam obscu-
 ri, gravissima tyrannide opprimeban-
 tur. Ac tametsi quiete agerent, & acer-
 bissimam servitutem patienter tolera-
 rent, ne sic tamē vitare poterant cruen-
 tam tyranni atrocitatem. Deniq; quod-
 dam die levissimam ob causam popu-
 lum Romanum Prætorianis militibus
 obtruncandum dedit. Atque ita in-
 numerabilis multitudo populū Romani,
 non Scytharum ac Barbarorum, sed ci-
 vium suorum hastis armisque in media
 urbe trucidata est. Quanta porro Sena-
 torum cades factæ sint, ut in bona u-
 niuscujusque eorum invaderetur, nu-
 merari nullo modo potest; cum quoti-
 die plurimi confictis variis criminibus
 interficerentur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λς΄.

Μαγικὰ Μαξεντίου κατὰ Κουρσεντίου κ' ἐνδεῖα τρο-
 φῶν ἐν Ρώμῃ.

Ἡ δὲ τῶν κακῶν τῶ τυράννου κορωνίς, ἐπὶ
 Ἡγορτεῖαν ἤλαυνε. μαγικαῖς ἐπινοίαις το-
 τὲ μὲν γυναικας ἐκνύμονας ἀναχίζοντος. τοῖς
 δὲ νεογνῶν σπλάγχνα βρεφῶν διερόντων μένθη.
 λέοντες τε καὶ σφάπροντες, καὶ ἰνας ἀρρήτο-
 ποιῆσαι ἐπὶ δαυμόνων παροσκήσας κ' ἀποτρο-
 πασμὸν τῶ πολέμου σιωσιμένους. διὰ τῶ
 τῶν γ' τῆς νίκης κρατήσεν ἠλπίζεν. ἔτω
 μὲν οὖν ἐπὶ Ρώμης ὁ τυραννῶν, ὅσα ἔσιν εἰ-
 πεῖν, οἷα δρῶν τὰς ὑψηλῶς κατεδελῆτο.
 ὡς ἡδὴ τῶν ἀναγκαίων τροφῶν ἐν ἐσχάτη

CAPUT XXXVI.

Magica artes Maxentii, & alimentorum
 penuria Roma.

T^{andem} vero tyrannus sceleribus
 suis quasi quoddam fastigium, ma-
 gicæ artis præstigiis imposuit, nunc mu-
 lieres gravidas dissecans, nunc infantum
 recens in lucem editorum rimans viscera:
 leones quoque interdum mactans, &
 quædam nefanda peragens sacra ad dæ-
 mones evocandos, & ad bellum quod
 jam instabat, depellendum. his enim ar-
 tibus victoriam se adepturum sperabat.
 Hic igitur dum Romæ tyrannidem ex-
 ercet, vix dici potest quot quantiq; ma-
 lis subditos oppresserit atque in servitu-
 tem redegerit: adeo ut ad extremam

H h h